

Sayı : 12

Sene : 1981 - 1982

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ

TARİH ENSTİTÜSÜ
DERGİSİ

*Prof. Tayyib Gökbilgin
Hatıra Sayısı*

EDEBİYAT FAKÜLTESİ MATBAASI
İSTANBUL — 1982

KAYACIK KAZÂSININ AVÂRIZ DEFTERİ

Feridun M. Emecen

Osmanlı İmparatorluğu'nda Tanzimat dönemine kadar, tahakkuk ve tarh usûlleri kanûn-nâmelerle tesbit edilmiş olan «Rüsûm-ı şer'îyye» ve «Rüsûm-ı örfiyye» adları altında gruplara ayrılmış mütenevvi resm ve harçlar yanında bir de, fevkalâde hâllerde, özellikle sefer zamanlarında vuku'a gelecek harcamaları karşılamak üzere Dîvân-ı hümayûn'un kararı ve pâdişâhın emri ile toplanan ve umûmen «Avâriz-ı divâniyye» adı verilen vergiler de vardı¹.

Bu nevi vergilerin halka tevzi'i ve taksîmi için şehir, kasaba ve köylerdeki emlâk ve arâzi tasarruf eden şahıslar² tesbit edilerek, «Avâriz-hânesi» tahrirleri yapılırdı. Tahrir memûrları, meselâ bir kazânın merkezi ve köylerindeki mevcûd nüfûsu yâni reâyâyı; pi-

1 Ömer Lütfi Barkan, *Avâriz mad.*, *İslâm Ansiklopedisi*, II, 13 v.d. Avâriz-ı divâniyye (= Tekâlif-i divâniyye)'nin Tekâlif-i örfiyye ile terminoloji olarak birbirinin eş anlamlısı olduğu fikri için bk. Avdo Suceška, *Die Entwicklung der Besteuerung durch die 'Avâriz-ı divâniyye' und die 'Tekâlif-i örfiyye' im Osmanischen Reich während des 17 und 18 Jahrhunderts*, *Südostforschungen*, XXVII, München 1968, s. 92. Ayrıca fevkalâde haller yanında bâzen askerî ulûfelerini verebilmek için de avâriz cem'ine başvurulduğunu biliyoruz. Meselâ Nâimâ, 1059 (1649)'da ulûfe talebinde bulunan sipahilerin bu isteklerinin, hazinenin müzayakası sebebiyle, İstanbul ve Galata havâlisinde tahrir edilen 1591 hânedan 5 gün içerisinde toplanan avâriz akçasıyla karşılandığını kaydeder (*Târih*, İstanbul 1281, IV, 455).

2 Tekâlif-i örfiyye ve Avâriz-ı divâniyye'ye tâbi ferdlerin mülke mutasarrıf reâyâ olmaları hakkında, *Mühimme Defteri*, nr. 96, s. 52, 64, 67'den naklen bk. Lütfi Güçer, *XVI-XVII. Asırlarda Osmanlı İmparatorluğu'nda hubûbat meselesi ve hubûbattan alınan vergiler*, İstanbul 1964, s. 71; ayrıca bk. Çağatay Uluçay, *XVIII ve XIX. yüzyıllarda Saruhan'da eşkiyalık ve Halk hareketleri*, İstanbul 1955, s. 40.

yâde, müselleme gibi askerî zümre mensûbları ile mütekaidler de dâhil olmak üzere ismen yazar ve «neferen» mikdarını kaydettikten sonra, bu vergiden muaf olanlar hâricindeki nüfusun kaç avâız-hânesine tekabül ettiğini hesablardı³. Bu hesap yapılırken halkın durumu ve muafların sayısı nazar-ı itibâra alınarak avâız-hâne birlikleri vücûda getirilir, bunlar ekserî tam hâne olmaz bâzen buçuk, rub', sülüs v.s. gibi kesirli sayılarla da ifâde edilirdi⁴. Ne kadar nüfusun kaç avâız-hânesini teşkil ettiği husûsu ise kazâların durumları ve zamanın şartlarına göre değişmekteydi⁵.

Hazırlanan bu defterler, kadılar tarafından devlet merkezine gönderilerek *Mevkûfât Defterleri*'ne kaydedilir; burada ihtiyâca göre alınacak vergi, mıntıkların vaziyetleri de gözönüne alınmak suretiyle, âvâız-hânelere aynî veya nakdî olarak bölüştürülürdü. Askerî ve ilmî sınıflara mensûb olanlarla, devlet tarafından belirli bir hizmetle yükümlü bulunanlar⁶ gibi bu vergiden muaf tutulanlar dışında kalan reâyâ, iktidarları nisbetinde buna iştirak ederdi⁷. An-

3 Avâız-hânelerin tesbiti sırasında, kadıların birtakım sû-i istimaller yaptıkları sık görülen olaylardandı. Bâzı kadılar, avâız hânelerini, tahrir defterlerine aykırı olarak fazla gösteriyorlar ve hâne akçasını da ona göre topluyorlardı (bk. Halil İnalçık, *Adâletnâmeler, Belgeler*, II/3-4, Ankara 1964, s. 57). Meselâ 1056 (1646) tarihinde Gelibolu nâibi bulunan Ramazan Efendi, avâız akçesini, 400 kuruş iken 1000 kuruş olarak toplamış, bu durum şikâyetleri mücib olmuş, hattâ nâib halk tarafından katledilmişti (bk. Nâimâ IV, 228). Ayrıca bu husûsta, *Mühimme Defterleri*'nde mevcûd pekçok hüküm sûreti de vardır (meselâ bk. Başbakanlık Arşivi [=BA], *MD*, nr. 90, s. 138 hüküm 432, 454; s. 146, hük. 478).

4 Ö.L. Barkan, *aynı madde*, s. 15; Çağatay Uluçay, *aynı eser*, s. 42. Kezâ Yiğit-oba köyünün avâız-hânesi «rub' 9.5» olarak hesaplanmıştır (bk. ileride, s. 166, nr. 9).

5 Bunun için bk. ileride not. 15.

6 Meselâ derbendci, köprücü, menzilci v.s. gibi koruma ve bekleme hizmetlileri yanında, mahsûlün yarısını devlete veren reâyâ, daha doğrusu aşârı bâzı özel şartlar dolayısıyla fazla veren ortakçı, çeltikçi v.s. gibi devlet için istihsal yapan çiftçiler de bu ek vergilerden muaf tutulurdu (bk. Halil İnalçık, *Osmanlılarda raiyyet rüsûmu, Belleten*, XXIII/92, Ankara 1959, s. 599; kezâ, aynı yazar, *Adâletnâmeler*, s. 57).

7 Halka sahnın bu vergiler, avâız akçesi, nüzûl zahiresi, sürsat, kürekçi akçesi gibi çeşitlere ayrılmaktaydı (bk. Çağatay Uluçay, *aynı eser*, s. 39; Mustafa Akdağ, *Türkiye'nin İktisadî ve İctimai Tarihi*, Ankara 1971, II, 236; Nüzûl ve sürsat için ayrıca bk. Lütfi Güçer, *aynı eser*, s. 69 v.d.).

cak bâzı özel hâllerde muaf reâyâdan da bu vergilerin alındığı vâki idi. Ayrıca bâzı ahvâl ve şartlar çerçevesinde bir şehrin veya memleket halkının kısmen yahud muayyen bir zaman için bu vergiden muaf tutulduğu da oluyordu⁸. Bunun yanısıra, köylerin fakirliği, celâlî istilâsı, hastalık, yağış vs. gibi bâzı hâllerde avâriz vergileri ya bir müddet için alınmıyor⁹ ya da tam olarak tahsil edilemiyordu¹⁰.

İşte burada neşredilen defter, yukarıda mâhiyeti kısaca belirtildiği üzere, tahakkuk ve tahsil tarzları ile diğer rûsûmdan ayrı bir özellik gösteren Avâriz vergilerinin tarhına esas teşkil eden *Avâriz-hânesi Defterleri*'nden biri olup, 1056 (1646) Girid seferi sırasında tanzim edilmiştir¹¹. Defter, Osmanlı İmparatorluğu döneminde Saruhan sancağına bağlı bir kazâ merkezi iken, zamanımızda Manisa'

8 Meselâ Manisa, III. Murad zamanında Avâriz-ı divâniyye'den muaf tutulmuş ve pâdişah tarafından şehir halkına muâfiyet fermânı verilmiş (Çağatay Uluçay, *aym eser*, s. 41 ve 93); kezâ, Seyidgazi menzil masrafı olan 49.248 kuruşu karşılamak şartıyla, bu kazâ ahâlileri avârizdan muaf tutulmuş (BA, *Mâlîye Defterleri* [=MAD], nr. 4034, s. 52); ayrıca yine bâzı derbendci köyler de hizmetleri mukabili bu nevi vergilerden afvedilmişlerdi (Cengiz Orhonlu, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Derbend teşkilatı*, İstanbul 1967, s. 38, 50, 51 ve muh. yer.). Bunlardan başka, 16. asrın ortalarında, Sivas'ın güney kısmındaki geniş bir bölgede konar-göçer aşiretlerden teşkil edilen ve 1543 tarihinden itibaren Üsküdar'daki Mührümâh Sultan evkafına; 1583 tarihinden itibaren de yine Üsküdar'daki Atik Vâlide Sultan (Nurbânû Sultan) evkafına bağlı olan Yeni-il kazâsının dahi Avâriz-ı divâniyye'den muaf tutulduğunu zikredebiliriz (İlhan Şahin, *Yeni-il kazâsı ve Yeni-il Türkmenleri 1548-1653*, İ.Ü. Edebiyat Fak. Yeniçağ Tarihi Kürsüsü'ne sunulmuş basılmamış Doktora tezi, İstanbul 1980, s. 18 ve 346).

9 Çağatay Uluçay, *aym eser*, s. 41.

10 Hamid Sancağı'nda «müsellem ve piyâde» avârizını toplamakla vazifelenen memûrlar, avâriz vergisi verebilecek kudretteki hânelerin, daha önce tesbit edilen rakamların çok altında olduğunu, köylerde reâyâ kalmadığını ve avârizın da ancak tahsili mümkün hânelerden alınabildiğini, kadılar vâsıtasıyla merkeze bildirmişlerdi (BA, Ali Emîri tasnifi, I. Ahmed kısmı, nr. 241, 242, 244, 253, 256).

11 Girid seferi esnâsında özellikle Rumeli ve Batı Anadolu'da avâriz-hânesi tahrirleri yoğunluk kazanmış ve ordunun ihtiyacı bununla karşılanmak yoluna gidilmiştir (Avdo Suceska, *aym makale*, s. 97 v.d). Kezâ XVII. asırda Bağdad seferi dolayısıyla tanzim edilen İstanbul'a âit avâriz-hânesi defterinin neşri için bk. Münir Aktepe, *XVII. asıra âit İstanbul kazâsı avâriz defteri*, *İstanbul Enstitüsü Dergisi*, III (İstanbul 1957), 109-139.

nın Gördes ilçesine bağlı bir bucak¹² seviyesine düşmüş olan Kayacık'ın, XVII. asır ortalarında, kendine tâbi köylerinin isimlerini, avâriz verebilecek reâyânın nüfûsunu, muaf olanların hangi zümreye mensûb bulduklarını, dolayısıyla sosyal ve ekonomik durumunu ve nihâyet avâriz hânelerinin nasıl hesablanıp, tertib edildiğini göstermesi açılarından dikkati çekmektedir.

Başbakanlık Arşivi Mâliye Defterleri nr. 3378'de kayıtlı bulunan bu defter, küçük eb'atta, 11 sahifeden ibâret olup, Kayacık kadısı Osman bin Mustafa tarafından tertib edilerek merkeze gönderilmiştir. Burada defterin başına düşülen bir kayıta; kazânın kadîmî avâriz-hânesinin 167.5 hâne olduğu¹³, buna, 24 hâne piyâde ve müselleme reâyâsından her 4 hâneleri 1 avâriz-hânesi olmak üzere 6 hâne eklendiği¹⁴ ve böylece kazânın 173.5 avâriz-hânesi çıkartması lâzım geldiği belirtilmekte; fakat bu defa yapılan yeni tahrirde ise her üç kişisi bir avâriz-hânesi¹⁵ hesâb edilen 437 nefer asıl reâyâyâya, 13 nefer piyâde ve müselleme, 58 nefer de hâric ez-defter, bedel-i mütekaidîn ve haymana reâyâyâsı ilâve edildiği hâlde, bunların yekûnunun 169 hâne ettiği ve bunu 173.5'a tamamlamak maksadıyla eksik 4.5 hânenin, hânesi tahfif olan köylere buçuk hâne olmak üzere paylaştırıldığı kaydedilmektedir. Defterin sonundaki diğer bir kayıta ise yukarıda zikredilen 58 neferin 100'er akçe mirîlerinin hâne he-

12 Bugünkü durumu için bk. *Türkiye mülkî ve idâre bölümleri, Belediyeler ve köyler*, Ankara 1978, İçişleri Bakanlığı İller idâresi Genel Müd. yay., s. 580.

13 Kazânın 1030 (1621)'daki avâriz-hânesinin 180 olduğunu bildiğimize göre (BA, MAD, nr. 2151, s. 50), burada kadimî olarak atıf yapılan rakam, 1030 tarihinden sonra ve herhalde IV. Murad'ın Bağdad seferi esnâsında tanzim edilmiş bir deftere âit olmalıdır.

14 Kezâ Kayacık'da 1018 (1609-10) tarihinde (BA, MAD, nr. 14802, s. 18) ve 1025 (1616) tarihinde (BA, MAD, nr. 14804, s. 4), «mensûha-i piyâdegân ve müselleman» avâriz-hânesi olarak 23 hâne mevcuttu.

15 Aynı tarihte Saruhan'ın diğer bir kazâsı olan Marmara'da da her üç kişi 1 avâriz-hânesi hesâbı geçerli olduğuna göre (Bk. BA, MAD, nr. 15545, s. 29), bu hesâbın Saruhan Sancağı'nın bütünü veya hiç olmazsa çoğu kazâlarında uygulandığını söyleyebiliriz. Halbuki Çağatay Uluçağ, avâriz-hânesi hesâbında kesin bir vesikaya rasthyamadığını söylüyor (Bk. *aynı eser*, s. 42). Oysa bu daha önce de belirtildiği üzere zamana ve şartlara göre değişen bir hesâb olup, meselâ 1015'de Alâiyye Sancağı'na tâbi 5 kazâda her üç hâne 1 avâriz-hânesi itibâr edilmiş, 1053'de Konya, Niğde ve civâr livalarda 10 hâne 1 avâriz-hânesi sayılmıştı (Bk. Lütü Güçer, *aynı eser*, s. 73, not 68 b).

sâbı üzere 14.5 hâne ettiği ve bunun 173.5 hâneye zamm olunduğu yazılmaktadır ki, bu 58 neferin evvelâ nüfûsca diğer reâyâ yekûnuna eklenerek 173.5 avâriz-hânesinin hesâb edildiği; sonra da, tekrar 58 neferin -her 4 hânesi 1 hâne hesâbı üzere- 14.5 avâriz-hânesinin, kazânın toplam avâriz-hânesi olan 173.5 rakamına eklendiği anlaşılıyor. Bunun da kazânın avâriz-hânesinin 188'e yükselmesine yol açtığı ve böylece ahâlinin biraz daha mağdûr olması neticesini doğurduğu ortaya çıkıyor¹⁶. Nitekim, kazânın 1079-1080 (1169-70)'de yapılan tahririnde 188 rakamını muhâfaza ettiği¹⁷, bu tarihten sonra ise 1087 (1676)¹⁸ ve 1097 (1685-86)'de 93, 1 sülûs; 1113 (1701)'de 87; 1237 (1821-22)'de 82, 1 rub¹⁹ olmak üzere avâriz-hânelerinde devamlı bir düşüş kaydedildiği görülüyor ki, bu da halkın, devletin çöküşü ile muvâzeneli olarak gitgide fakirleştiğini gösteren misâllerden birisidir.

Defterden anlaşıldığına göre XVII. asırda Kayacık'a bağlı, avâriz-hâne çıkarabilecek kudrette 32 köy mevcûd bulunmaktadır. Bunlardan 8'i hâric ez-defter olarak yeni tahrirde kaydedilmiştir. Ayrıca her köyde avâriz verebilecek nüfûs ismen yazılmış, bunun hemen altında yekûn nüfûs ve avâriz-hânesi, kadîmî avâriz-hânesi ile birlikte gösterilmiştir. Defter neşredilirken fazla yer almaması için şahıs isimlerinden sarf-ı nazar edilmiş, diğer kısımlar aynen muhâfaza olunmuştur.

16 Yapılan bu tahrir sonucu, kazâ ahâlisi -her 7 avâriz-hânesi 1 kürekçi çıkartmak üzere- kürekçi akçası vermekle mükellef tutulmuştu (BA, MAD, nr. 1709, s. 6). Bu hesâba göre, kazânın toplam 27 nefer kürekçi çıkarttığını veya bunların bedelini akça olarak ödediğini söyleyebiliriz.

17 BA, MAD, nr. 2782, s. 24-25; kezâ bk. Çağatay Uluçay, *aynı eser*, s. 44'de Manisa Şer'iyye sicillerindeki bilgilere göre düzenlenmiş tablo.

18 BA, MAD, nr. 3110, s. 4.

19 Ç. Uluçay, *aynı eser*, aynı tablo.

(s. 1) Asl

Fî 20 Receb sene 1056

Sûreteş dâde be-dest-i re'âyâ-yi mezbûr. 22 Receb 1056.

(s. 2) (...) üzere vech-i meşrûh üzere deftere kayd olunup sûret-i defter-i cedîd verile.

K a z â - i

Kayacık der-livâ-i Saruhan ki hânehâ-i avâriz-ı kazâ-i mezbûre ber-mûceb-i defter-i hazîne.

Fî'l-asl	İlhâkât	be-hesâb-ı
hâne: 167. 5	an-re'âyâ-yi piyâdegân	hâne : 6.
	hâne : 24, fî 100	

2400

Y e k û n

hâne : 173.5

Kayacık kadısı mevlânâ Osman dâ'ileri defter gönderüp kazâ-i mezbûr kadîmî avâriz defterlerinde yüz altmış yedi buçuk hâne olup ve hâlâ tahrîr-i cedîde ilhâk olunan yirmi dört hâne piyâde, müselleme re'âyâsının dahi her dört haneleri bîr avâriz-hânesi hesâbı üzere altı hâne edüp, ki bu cümle yüz yetmiş üç buçuk hâne eder. Müceddeden tahrîr olunan defter mûcebince asıl re'âyâdan dört yüz otuz yedi nefer re'âyâ tahrîr edüp ve on üç nefer dahi piyâde, müselleme re'âyâsından tahrîr edüp ve elli sekiz nefer re'âyâ dahi kazâ-i mezbûrun kesr-hânesi tekmîli için emr-i şerîf mûcebince hâric ez-defter ve bedel-i mütekâ'îdîn ve haymana re'âyâsından tahrîr edüp, cem'an beş yüz sekiz nefer olur. Her üç evi bir hâne hesâbı üzere yüz altmış dokuz hâne eder. Bu takdirce dört buçuk hâne noksan olmuş olur. Mîriye zarar gelmemek üzere hâneleri tahfif olan karyelere buçuğu hâne tevzî' olunup, tekmîliyle mahallinde hıfz olunup sûreti verilmek bâbında inâyet ricâ ederler. Fermân sultanım hazretlerininindir.

(Der-kenâr) : Ber-müceb-i defter-i tahrîr-i mevkûfât-ı mez-
bûr[e] an-re'âyâ-yı bedel-i mütekâ'idîn.

Neferen : 58

Fî : 100

5800.

[Nefs-i Kayacık] *

(s. 3) Y e k û n

Neferen aded : 72

Yalnız yetmiş ikidir.

Hâne : 25

1— Karye-i Aşağa Kök

Y e k û n

Neferen aded : 15

Yalnız on beş neferdir.

Hâne : 6

Kadîm : 6

2— Karye-i Kozluca

Y e k û n

Neferen aded : 5

Yalnız beş neferdir.

Hâne : 2

Kadîm : 2

3— Karye-i Yukarı Kök

Y e k û n

Neferen aded : 11

Yalnız on bir neferdir¹

Hâne : 5

Kadîm : 6

4— Karye-i Kazıklı

Y e k û n

Neferen aded : 49

Yalnız kırk dokuzdur²

Hâne : rub', 17

Kadîm : 15

* Burada, üçüncü sahifede sadece, Kayacık'ın nefesine ait olduğu anlaşılan yekûn kısmı mevcuttur. 2. sahifede olması lâzım gelen baş kısmının yerine yukarıdaki kayıt kısmı yazılmıştır. Bu sebeble köşeli parantez içindeki kısım tarafımızdan eklenmiştir.

1 Bu yekûna, 3 müsellemler, 1 duâcı ve 1 de haymana reâyâsî dâhildir.

2 3 mütekaid, 2 müsellemler bu rakama dâhil.

- 5— Karye-i Filanda (٤٤٤)
- (s. 4) Y e k û n
Neferen aded : 14	Yalnız on dördür ³
Hâne : 5	Kadım : 3
- 6— Karye-i Tekye
- Y e k û n
Neferen aded : 7	Yalnız yedi neferdir ⁴ .
Hâne : 2.5	
- 7— Karye-i Üçpınar
- Y e k û n
Neferen aded : 10	Yalnız on neferdir ⁵ .
Hâne : rub', 3	Kadım : 2.5
- 8— Karye-i Kalem-oğlu
- Y e k û n
Neferen aded : 14	Yalnız on dört neferdir.
Hâne : 6	Kadım : 7
- 9— Karye-i Yiğit-oba
- Y e k û n
Neferen aded : 27	Yalnız yirmi yedi neferdir.
Hâne : rub', 9.5	Kadım : 9
- 10— Karye-i Dere
- (s. 5) Y e k û n
Neferen aded : 22	Yalnız yirmi iki neferdir ⁶ .
Gayr ez-du'acı.	
Hâne : 6.5	Kadım : 7

3 2 mütakaîd dâhil.

4 2 mütakaîd dâhil.

5 2 mütakaîd dâhil.

6 4 duâcı (sonradan çıkarılmış), 2 mütakaîd dâhil.

- 11— **Karye-i Ak**
 Y e k û n
 Neferen aded : 5 Yalnız beş neferdir.
 Hâne : 2 Kadîm : 2
- 12— **Karye-i Çatak**
 Y e k û n
 Neferen aded : 38+1=39 Yalnız otuz sekiz neferdir.
 Hâne : 14 Kadîm : 6
- 13— **Karye-i Kaya, an-cemâ'at-i Yaycı-Bedir tâife-i ecnebiyân**
 Y e k û n
 Neferen aded 9 Yalnız dokuz neferdir.
 Hâne : 3.5 Hâric ez-defter.
- 14— **Karye-i Hamid-oba**
 (s. 6) Y e k û n
 Neferen aded : 15 Yalnız on beş neferdir.
 Hâne : 5.5 Kadîm : 7
- 15— **Karye-i Boz-hisar**
 Y e k û n
 Neferen aded 10 Yalnız on neferdir.
 Hâne : 4.5 Kadîm : 6
- 16— **Karye-i Abdürrahimler**
 Y e k û n
 Neferen aded : 5 Yalnız beş neferdir.
 Hâne : 2 Kadîm : 2
- 17— **Karye-i Gökçeler**
 Y e k û n
 Neferen aded : 23 Yalnız yirmi üç⁹ neferdir
 Hâne : 9 Kadîm : 10

7 Sonradan 1 kişi eklenmiş, otuz dokuz olması lâzım. 3 müselleme bu nüfûsa dâhil.

8 1 müselleme dâhil.

9 Defterde sehven yirmi iki yazılı.

- 18— **Karye-i Gürcü**
 Y e k û n
 Neferen aded : 9   Yalnız dokuz neferdir¹⁰
 Hâne   : 3   Kadîm : 7
- 19— **Karye-i Akça-alanı**
 Y e k û n
 Neferen aded : 9   Yalnız dokuz neferdir
 Hâne   : 3   Kadîm : 4
- 20— **Karye-i Kuyucak**
 Y e k û n
 Neferen aded : 6   Yalnız altı neferdir¹¹
 Hâne   : 3   Kadîm : 4
- 21— **Karye-i Kızıllar**
 (s. 7) Y e k û n
 Neferen aded : 11   Yalnız on bir neferdir¹²
 Hâne   : 4.5   Kadîm : 6
- 22— **Karye-i Kara Yakub**
 Y e k û n
 Neferen aded : 11   Yalnız on bir neferdir¹³.
 Hâne   : rub', 4   Kadîm : 2
- 23— **Karye-i Döğenciler**
 Y e k û n
 Neferen aded : 7   Yalnız yedi neferdir¹⁴
 Hâne   : 2.5   Hâric ez-defter.
- 24— **Karye-i Baltacı**
 Y e k û n
 Neferen aded : 13   Yalnız on üç neferdir.
 Hâne   : 4.5   Hâric ez-defter

10 1 mütekaid dâhil.

11 1 mütekaid dâhil.

12 1 mütekaid, 1 duâcı dâhil.

13 1 mütekaid, 1 haymana reâyası, 2 müsellemler bu rakama dâhil.

14 4 haymana reâyası dâhil.

25— Karye-i Kara Yunus

(s. 8) Y e k û n

Neferen aded : 45	Yalnız kırk beş neferdir ¹⁵ .
Hâne : 17	Kadîm : 14

26— Karye-i Taş Kuyucak

Y e k û n

Neferen aded : 7	Yalnız yedi neferdir ¹⁶ .
Hâne : 2.5	Kadîm : 2

27— Karye-i Kara Yumak

Y e k û n

Neferen aded : 22	Yalnız yirmi iki neferdir ¹⁷ .
Hâne : rub', 8	Hâric ez-defter

28— Karye-i Beğ-obası, an-cemâ'at-i Gök Musa

Y e k û n

Neferen aded : 4	Yalnız dört neferdir.
Hâne : 1.5	Hâric ez-defter.

29— Karye-i Eşdi (اشدی)

Y e k û n

Neferen aded : 3	Yalnız üç neferdir.
Hâne : rub', 1.	Hâric ez-defter.

15 6 haymana reâyâsı, 1 mütekaid dâhil.

16 2 mütekaid dâhil.

17 4 haymana reâyâsı dâhil.

30— **Karye-i Ahmedler**

Y e k û n

Neferen aded : 7
Hâne : 2.5Yalnız yedi neferdir¹⁸.
Hâric ez-defter.31— **Karye-i Kayırlıca**

Y e k û n

Neferen aded : 2
Hâne : rub', 3.Yalnız iki neferdir.
Hâric ez-defter.32— **Karye-i Emcekler**

Y e k û n

Neferen aded : 3
Hâne : 1.5Yalnız üç neferdir.
Kadim : 3(s. 9) **Cem'an Neferât**

Y e k û n

aded : 507 Yalnız beş yüz yedi neferdir.

Ma'a- müsellamân ve hâric ez-defter ve mütekâ'idin
Hâne : 188.

Hurrire mâ-fihi bi-ma'rifeti'l-fakîr ileyhi sübhânehu Osman
el-Kâdî bi-Kayacık el-me'mûr bi-tahrîri kazâi'l-mezbûr ufiye
anhu.

[Mühür]

Osman bin Mustafa

(s. 10) **(Boş)**

(s. 11) Hâlâ tahrîr-i cedîde ilhâk olunan elli sekiz nefer müte-
kâ'idin re'âyâsının yüzer akçe mîrileri hâne hesâbı üzere
on dört buçuk hâne edüp, bi'l-cümle asıl re'âyâ hânesiyle
zamm olunan piyâde ve mütekâ'idin re'âyâsı yüz seksen se-
kiz hâne olur. Fermân sultanımındır.

18 4 haymana reâyâsı bu nüfûsa dâhil.